

מה זה נשאו קול? אלא כל אדם שבוכה ומרים קולו על חרבן ביתו של הקדוש ברוך הוא, זוכה למה שכתוב אחר כך - יחדו ירננו, וזוכה לראותו מישוב בחדוה.

בשוב ה' ציון? הנה צריף להיות בשוב ה' אל ציון! מה זה בשוב ה' ציון? אלא בשוב ה' ציון ודאי. בא ראה, בשעה שחרבה ירושלים למטה וכנסת ישראל גרשה, עלה המלך הקדוש לציון, ונאנח כנגדו, משום שפנסת ישראל גרשה, ועמה שנתגלתה כנסת ישראל, מעלה אותה אליו וכשפתחור כנסת ישראל למקומה, אז ישוב המלך הקדוש לציון למקומו להודיג אחד באחד, וזהו בשוב ה' ציון. ואז עתידים ישראל לומר זה אלי ואנוהו, וכתוב זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו, בישועתו ודאי.

ה' איש מלחמה ה' שמו. רבי אבא פתח, (במדבר כא) על כן יאמר בספר מלחמת ה' את והב בסופה ואת הנחלים ארנון. כמה יש לנו להסתפל בדברי התורה, כמה יש לנו לעיני בכל דבריה, שאין לה דבר בתורה שלא נרמז בשם הקדוש העליון, ואין לה דבר בתורה שאין בו כמה סודות, כמה טעמים, כמה שרשים, כמה ענפים.

כאן יש להסתפל, על כן יאמר בספר מלחמת ה' - וכי ספר מלחמות ה' היכן הוא? אלא כאן התעוררו החברים, שכל מי שעורף קרב בתורה, זוכה להרבות שלום בסוף דבריו. כל הקרבות שבעולם - קטטה וחרבן, וכל הקרבות של התורה - שלום ואהבה. זהו שכתוב על כן יאמר בספר מלחמת ה' ואת והב בסופה, כלומר, אהבה

כל בר נש דבכי, וארים קליה על חרבן ביתיה דקודשא בריך הוא, זכי למה דכתיב לבתר יחדיו ירננו. וזכי למחמי ליה בישובא בחדוה.

בשוב יי' ציון, (אמר ליה) בשוב יי' אל ציון מיבעי ליה, מאי בשוב יי' ציון אלא בשוב יי' ציון ודאי. תא חזי, בשעתא דאתחריב ירושלים לתתא, וכנסת ישראל אתתרכת, סליק מלפא קדישא לציון, ואנגיד ליה לקבליה, בגין דכנסת ישראל אתתרכת. (חשתי דאתגליא כנסת ישראל סליק ליה לנביח) וכד תתהדר כנסת ישראל לאתרה, פדין יתוב מלפא קדישא לציון לאתריה, לאזדווגא חד בחד, ודא הוא בשוב יי' ציון. וכדין זמינין ישראל למימר, זה אלי ואנוהו. וכתוב, זה יי' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו, בישועתו ודאי.

יי' איש מלחמה יי' שמו. (שמות טו) רבי אבא פתח (במדבר כא) על כן יאמר בספר מלחמות יי' את והב בסופה ואת הנחלים ארנון. כמה אית לן לאסתפלא בפתגמי אורייתא, כמה אית לן לעיינא בכל מלה, דלית לה מלה באורייתא, דלא אתרמיזא בשמא קדישא עלאה, ולית לה מלה באורייתא, דלית בה כמה רזין, כמה טעמין, כמה שרשין, כמה ענפין. (דף נ"ד ע"א).

הבא אית לאסתפלא, על כן יאמר בספר מלחמות יי', וכי ספר מלחמות יי', אן הוא. אלא הכי אתערו חבריאי, כל מאן דאגח קרבא באורייתא, זכי לאסגאה שלמא בסוף מלוי. כל קרבין דעלמא, קטטה וחרבנא. וכל קרבין דאורייתא, שלמא ורחימותא, הדא הוא דכתיב על כן יאמר בספר מלחמות יי' את והב בסופה, כלומר, אהבה בסופה.

בסופה. שאין לך אהבה ושלום
פרט לזה.

עוד קשה במקומו. על פן יאמר
בספר מלחמת ה' - בתורת
מלחמות ה' הנה צריך להיות!
מהו בספר? אלא סוד עליון הוא.
מקום יש לקדוש-ברוך-הוא
שנקרא ספר (ומספר), כמו שנאמר
דרשו מעל ספר ה' וקראו. שכל
הפחות והגבורות שעשה הקדוש
ברוך הוא, תלויים באותו ספר,
(ומשם יוצאים. את זה בסופה ובו)
וכשהקדוש ברוך הוא עורף את
קרבותיו, במקום אחד שהוא
בסוף הדרגות, ונקרא זה, כמו
שנאמר (משלי) לעלוקה שתי בנות
הב הב. בסופה - נמצא בסוף
הדרגות. בסופה - נקראת ים סוף,
ים שהוא סוף הדרגות.

ואת הנחלים ארנון, ועם הנחלים
שנמצאו ונמשכו לו מאותו מקום
עליון שנקרא ארנון. (מהו ארנון?)
זווג עליון של חביבות, שלא
נפרדים לעולמים, כמו שנאמר
(בראשית ב) ונהר יצא מעדן. ובה
גשרים שרשיו ומתרבים ענפיו,
להושיט קרבותיו בכל מקום,
להושיט פחות וגבורות,
ולהראות שלטון גדול ונכבד של
הכל.

בא ראה, כשמתעוררות הגבורות
והקרבות של הקדוש ברוך הוא,
כמה בעלי דין מתעוררים לכל
עבר, ואז רמחים שנונים וחרבות,
ומתעוררים גבורות, והים מתרגש,
וגליו עולים ויורדים, והאניות
שהולכות ושטות בים, מסתלקות
לכל עבר. קרב (חרב) שנון באבני
בלסטראות, בעלי רמחים
וחרבות. אז (תהלים מא) חציף
שנונים (מתעוררים להושיט קרבות בכל
מקום ולהושיט פחות וגבורות לכל עבר, ואז הים
מתרגש וגליו עולים, והאניות שהולכות ושטות ויורדות ועלות, והעף נמצא. ואז מתעוררים ערכי הקרב באבני בליסטראות. בעלי רמחים

דלית לך אהבה ושלמא בר מהאי.
הו קשיא באתריה. על פן יאמר בספר
מלחמות יי', בתורת מלחמות יי' מיבעי
ליה, מאי בספר. אלא רזא עלאה הוא, אתר
אית ליה לקודשא בריה הוא, דאקרי ספר (נ"א
ומספר) כמה דאת אמר, (ישעיה לד) דרשו מעל ספר
יי' וקראו. דכל חילין וגבורין דעביד קדשא
בריה הוא, כההוא ספר תליין, (נ"א ומתמן נפקין את
זה בסופה וביה.) וכד אגח קדשא בריה הוא קרבוני,
בחד אתר דאיהו בסופא דדרגין, ואקרי זהב.
כמה דאת אמר (משלי ל) לעלוקה שתי בנות הב
הב. בסופה: בסוף דרגין אשתכח. בסופה: ים
סוף אתקרי, ים דאיהו סוף לכל דרגין.

ואת הנחלים ארנון ועם נחליא דאשתכחו
ואתנגידו. לגביה, מההוא אתר עלאה,
דאקרי ארנון. מאי ארנון, זווגא עלאה
דחביבותא, דלא מתפרשאן לעלמין, כמה
דאת אמר (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן. וכדא,
משתרשן שרשוי, ואתרביאו ענפיו, לאושטא
קרבוני בכל אתר, לאושטא חילין וגבוראן,
ולאתחזאה שולטנא רבא ויקרא דכלא.

תא חזי, פד מתערין גבוראן וקרבין דקודשא
בריה הוא, כמה גרדיני טהירין, מתערין
לכל עיבר, כדין שנון רומחין, וסייפין,
ומתערין גבוראן, וימא אתרגישת וגלגלוי
סלקין ונחתין, וארבין דאזלין ושאטן בימא,
לכל עיבר מסתלקין. שנא קרבא (נ"א חרבא)
באבני בלסטראות, מארי דרומחין וסייפין,
כדין (תהלים מה) חציף שנונים (נ"א מתערין לאושטא קרבוני
בכל אתר ולאושטא חילין וגבוראן לכל עיבר כדין ימא אתרגישת וגלגלוי
סלקין וארבין דאזלין ושאטן נחתין וסלקין וועפא אשתכח. כדין מתערין

אמר לו: על תנאי זה עשיתי את
הים כשבראתי את העולם. מה
עשה הקדוש ברוך הוא? עורר
את גבורתו ונקמטו המים. זהו
שפתוב ראובן מים אלהים ראובן
מים יחילו. אמר לו הקדוש ברוך
הוא: הרג את כל האוכלוסים
הללו, ואחר כך זרק אותם
החוצה, אחר כך פסה הים
עליהם. זהו שפתוב מרפכות
פרעה ויחילו ירה בים.

אמר רבי אלעזר, צא ראה כמה
מרפכות עשה הקדוש ברוך הוא
למעלה, כמה אוכלוסים, כמה
חילות, וכלם קשורים אלו באלו,
(והרי למדנו) כל המרפכות אלו לאלו,
דרגות על דרגות, ומצד השמאל
מתעוררות מרפכות (שלא) קדושות
ששולטות, וכלן דרגות ידועות
למעלה.

והרי בארנו בכור פרעה, שהוא
אחת הדרגות שהרג הקדוש ברוך
הוא (דרגה שלו, נ"א חלוקתו) ושבר אותו
משלשלתו התזקה, (והדרגתו) תחת
שלטונו כמה מרפכות וכמה
חילות של גבורים מצד השמאל,
מהם אחוזים במקום עליון של
השלטון שלהם, ומהם אחוזים
במלכות העליונה. מהם אחוזים
אחר ארבעה פסאות (החיות) (רחם),
כמו שנאמר.

וכלם נמסרו בידו, בדין המלכות,
שנקראת הים הגדול, לשבר
אותם מדרגתם. וכשנשברים
למעלה, כל אותם שלמטה
נשברים ונאכדים בים התחתון.
זהו שפתוב מרפכות פרעה ויחילו
ירה בים. בים סתם.

ומבחר שלשיו טבעו בים סוף. ומבחר
שלשיו, הרי נתבאר,
ושלשם על פלו. כל הדרגות -
שנים ואחד. אלה על אלה. כגון
עליון כך נעשו. וכלם נמסרו

אמר ליה על תנאי דא, עבדית לימא כד
בראתי עלמא. מה עביד קדשא בריך
הוא, אתער גבורתא דיליה, ואתקמטו מיא.
הדא הוא דכתיב ראובן מים אלהים ראובן מים
יחילו. אמר ליה קדשא בריך הוא, קטול כל
אינון אכלוסין, לבתר ארמי לון לבר. לבתר
חפי ימא עליהו, הדא הוא דכתיב מרפכות
פרעה ויחילו ירה בים.

אמר רבי אלעזר, פוק חמי כמה רתיכין עבד
קדשא בריך הוא לעילא, כמה אכלוסין,
כמה חילין, וכלהו (דף נ"ו ע"ב) קשירין אלין
באלין. (והא אויליפנא) בלהו רתיכין אלין לאלין,
דרגין על דרגין, ומסטרן דשמאלא מתערין
רתיכין (נ"א דלא) קדישין שליטין. וכלהו דרגין
ידיען לעילא.

והא אתערנא בכור פרעה, דהוא דרגא חד,
דקטל קדשא בריך הוא (ברנא דיליה נ"א חיליה)
ותבר ליה משולשליה תקיפא, (והרי דיליה) תחות
שולטניה, כמה רתיכין וכמה חילין
דקוזמיטין מסטר שמאלא, מנהון אחידן
באתר עלאה דשולטנותא דלהון, ומנהון
אחידן במלכותא דלעילא. מנהון אחידן בתר
ארבע פרסון (ס"א חינו), (נ"א רחיו) כמה דאתמר.

וכלהו אתמסרו בידיה, בדינא דמלכותא,
דאקרי ימא רבא, לתברא לון
מדרגיהון, וכד אינון אתברו לעילא, כל אינון
דלתתא אתברו, ואתאבידו בימא תתאה. הדא
הוא דכתיב, מרפכות פרעה ויחילו ירה בים.
בים סתם.

ומבחר שלישיו טבעו בים סוף. ומבחר
שלישיו, הא אתמר, ושלשים על
פלו, בלהו דרגין תרין וחד. אלין על אלין.
כגוונא עלאה הכי אתעבידו. וכלהו אתמסרו